

LHN Generalforsamling 24. Februar 2026

Formandsberetning Christian Kock

Kære medlemmer, kunder og gæster

Så er der gået endnu et år, og man må sige, at verden har forandret sig meget.

Man siger: "Gammelt venskab ruste ikke", men hvis man følger med i nyhederne, så virker det som om alle bolde er kastet op i luften samtidig. Unge som gamle er blevet lidt mere utrygge og man må spørge sig selv, om vi i Danmark og EU har forstået alvoren af den nuværende verdenssituation.

Er der da slet ingen faste holdepunkter, noget eller nogen man kan stole på 100 % her i verden?

Svaret er - LHN. LHN har i over 100 år været der for dens medlemmer og kunder. LHN har de bedste medarbejdere, den bedste chefgruppe og den bedste bestyrelse, man kan ønske sig. Her i LHN bliver alle, store som små taget alvorligt, og der bliver udført et fantastisk stykke arbejde hver dag her i Tinglev, selvfølgelig imod betaling.

Når man spørger en ansat i LHN om f.eks. den grønne trepart, nulpunktet i sin mælkeproduktion eller om en rejse til Gran Canaria er fradragsberettiget, så svarer vedkommende ud fra gældende lovgivning, dvs. sagligt, dette gælder også for det meste af bestyrelsen med undtagelse af mig selv.

Som formand forbeholder jeg mig retten til at blande saglighed, faglighed, ønsketænkning, pessimisme og optimisme i den måde, jeg ser på forskellige udfordringer her i LHN og også omkring rammevilkårene for dansk landbrug. For lige så uforudsigelig verden er blevet, lige så uforudsigeligt har 2025 været for vores medlemmer og kunder her i LHN.

Især vores plante- og miljøafdeling bliver ustandseligt bombarderet med nye regler og forskrifter, det gør resten selvfølgelig også, ingen afdeling går fri. Desværre går der utroligt meget tid med dette bureaukrati, og i sidste instans er det jo at se på den samlede regning, vi sender til jer. Så selvom arbejdet bliver mere og mere

effektivt, gør den ekstra bureaukrati, at slutregningen til kunder og medlemmer desværre bliver dyrere.

Også her i LHN gør vi brug af kunstig intelligens, hvis det giver mening, men at tro at denne nye teknologi kan erstatte en erfaren rådgiver er nok urealistisk. Derimod er algoritmer og KI allerede i brug ude på de fleste landbrug, det kan være i de apps i har på jeres telefoner, et management program i stalden en mejetærsker der stiller sig selv ind eller en malkebot.

Året der gik

Bestyrelsen og chefgruppen startede året med et strategiseminar på hotel Alsik i Sønderborg. Her havde vi inviteret Ivan Damgaard fra SEGES til at holde et oplæg omkring det at lave en strategi, der kan hjælpe bestyrelsen til at finde den rigtige retning for LHN.

Ivan havde sat sig ind i LHN's forretning og forening. Han havde kigget på aldersfordelingen af kunder og medlemmer og meget mere. Efter første sektion var vi alle oppe på 16. etage, Point of View, hvorfra man har en fantastisk udsigt over Sønderborg. Man kunne endda se Poul Eriks ejendom, hvorfra han dagligt kører 40 km hver vej til Tinglev.

Sidst i februar 2025 gik Better Energy A/S og Better Energy Danmark A/S konkurs. Der er åbenbart ikke penge i at give 400.000 kr./ha og så forære strømmen væk. Siden konkursen er der blevet stille omkring solceller på landbrugsjord.

Den 14. maj åbnede verdens største Power-to-X-anlæg i Kassø. Ideen er, at der skal produceres 42.000 tons e-metanol årligt. Anlægget producerer brint via elektrolyse, og brinten bliver kombineret med biogen CO2 leveret af Tønder Biogas. Ideen er god, men den producerede e-metanol bliver forholdsvis dyr. 42.000 tons e-metanol kan erstatte 20.000 tons tung fuelolie, og e-metanol er 3-4 gange dyrere end fossile brændstoffer med samme energimængde.

Den 23. og 24. maj var der igen dyrskue i Åbenrå. LHN var selvfølgelig til stede på vores sædvanlige plads for at få en snak med LHN's medlemmer, kunder og gæster på standen. Som noget nyt havde vi en container fyldt med korn, hvor man kunne

grave efter bolsjer. Til den årlige dyrskuefrokost kunne vi byde velkommen til både danske og tyske gæster. Der var over 20.000 gæster, de 5000 af dem var børn.

I juni havde LHN's kredsforeninger deres sommerudflugter. Kredsforeningerne Haderslev/Aabenraa besøgte virksomheden Torben Clausen i Haderslev, hvor ejeren Helge Gotfredsen viste os rundt på virksomhedens område, og til sidst fik vi grillpølser.

Onsdag den 9. juli havde vi besøg fra Kreisbauernverband Flensburg, hvor vi fortalte om rådgivningsvirksomheden LHN. Det er altid en fornøjelse, når vores tyske venner er på besøg.

Søndag den 20. september var der "Åbent Landbrug" – dog uden en LHN-bedrift. 95.000 gæster fik et godt indtryk af dansk landbrug. Forhåbentlig melder en LHN-landmand sig klar til at deltage i år.

Onsdag den 5. november var vi til L&F Delegeretmøde i Herning, hvor Søren Søndergård igen holdt en rigtig god beretning.

Vi så en ny side af Søren, da han var meget kritisk over for de nye kvælstofkrav, der rammer landbruget i 2027. Søren mente blandt andet at nye stramme kvælstofkrav kunne underminere opbakningen til den grønne trepart.

Heller ikke i LHN er begejstrede for alle de nye krav. Alligevel forsøger vores rådgivere at få det bedste ud af situationen for hver enkelt landmand. En jordfordeling kan være noget positivt for mange landmænd – eller mere natur, hvis man synes, det er godt.

Senere var der taler fra ministrene Stephanie Lose, Jeppe Bruus og Jakob Jensen samt partileder Alex Vanopslagh. Han kom egentlig bedst fra det, men han sidder jo heller ikke i regeringen.

Om aftenen var vi til stor spisen og så gik turen hjemad. I 2025 var vi kun af sted én dag til Delegeretmøde, da andendagen kan være lidt tynd - og så sparer vi også en hotelovernatning.

Landbrugets betydning

Landbrugets betydning for økonomien i Danmark bliver efter min mening værdiansat fuldstændigt forkert. Ofte udtrykker man landbruget og følgeerhvervets værdi som en andel af BNP, det er ca. 3 %. Dette tal bliver så brugt imod landbruget af de sædvanlige kritikere til at overbevise politikere og almindelige danskere om landbrugets minimale betydning for økonomien. Men hvad er BNP egentlig?

BNP er den samlede markedsværdi af alle færdigvarer og tjenesteydelser, der produceres i et land i løbet af et år, fratrukket forbruget af råvarer i produktionen, Dvs. BNP er en blanding af privatforbrug, offentligt forbrug, handelsbalance og investeringer.

Hvis man vil have et retvisende billede af fødevareklyngens værdi for Danmark, så bør man kigge på eksporten der er på over 200 mia. kr., hvilket er 20 % af den samlede vareeksport.

Medicinalindustrien eksport i 2025 var på ca.191 mia. kr.

Det bemærkelsesværdige er, at når dansk landbrug tjener penge, så er vi grådige, men når medicinalvareindustrien eller skibsfarten gør det samme, så er de dygtige og uundværlige for dansk økonomi.

Tønder som eksempel:

I Tønder kommune beskæftiger landbrug med følgeindustri 2.081 personer. Det er 17,2 % af kommunens samlede private beskæftigelse. Hvis man kigger på fordelingen af arbejdspladserne, er kvægproduktion størst med 865 ansatte.

Det samlede landbrugsareal i kommunen er på 88.933 hektar. Det er 69,3 % af kommunens samlede areal. Det kan dog her nævnes, at Tønder kommune har en forholdsvis stor andel af permanent græs på 9.207 hektar. Tallene er fra 2023.

Ud fra disse tal kan jeg konkludere, at landbruget fylder utroligt meget i Tønder kommune. Det er måske også en af grundene til, at LHN har et godt samarbejde med kommunen.

I kan finde tallene fra jeres egne kommuner på L&F's hjemmeside.

Økonomien i dansk landbrug 2025

2025 vil gå over i historien som et utroligt godt år. Høje mælkepriser, stærke svinepriser, fantastiske priser på oksekød, gode priser på kyllinger og æg og en god og let kornhøst. Også grovfoderet havde gode vækstbetingelser - specielt majsens klarede sig helt fantastisk.

For planteavlere uden specialafgrøder var høsten trods de gode udbytter præget af forholdsvis lave priser. Dette er dog et kendt fænomen og en af grundene til den store husdyrbestand i Danmark.

Sidst på året begyndte afregningspriserne dog at falde, især på mælk. Dette fald i landbrugets afregningspriser har betydet lavere priser for forbrugerne, men 2 mio. får dog alligevel en fødevarecheck - strategisk placeret op til et kommende valg. Måske bliver fødevarechecken og valgkortene sendt ud i samme kuvert - for klimaets skyld.

2025 endnu et varmt år

2025 skriver sig ind i top-10 over de varmeste år siden 1874. Det blev det 4. varmeste år og det mest solrige siden 1920. Nedbørsmæssigt landede vi på ca. 700 mm regn, hvilket faktisk var under gennemsnit. Foråret var næsten ved at udvikle sig til en dissideret tørke, men vi blev reddet på målstregen. Til gengæld var der forholdsvis mange skybrud. Hvem husker ikke skybruddet den 24. juli i Esbjerg, hvor Grøn Koncert blev aflyst.

Nu til dags har alle mennesker med en telefon adgang til et hav af vejr-apps. Det er ikke kun landmænd, der vil have en præcis vejrudsigt, det er hele verdens befolkning. F.eks. oplyser Accuweather, at over 1,5 mia. mennesker verden over benytter deres tjenester for at planlægge deres dag. Vejr-apps er blandt de mest downloadede og brugte applikationer på smartphones.

I Danmark har DMI 200.000 daglige brugere, og nogle gange passer vejrudsigten også. Ser man en vejrudsigt på TV, ja så er det en blanding af vejret og underholdning.

Reduktion eller tilpasning

Er det vigtigere at reducere udledningen af CO₂, metan og lattergas eller er det vigtigere, at vi tilpasser os et ændret klima?

Som dansk landmand kan det nogle gange føles som om, vi skal reducere udledningen af drivhusgasser og alle andre skal bare tilpasse sig et ændret klima. Sandheden er jo at udledningerne af klimagasser stiger globalt set. Dette sker på grund af befolkningstilvæksten; 80 mio. flere mennesker årligt på kloden, og det faktum, at levestandarden også globalt set er stigende.

Derfor har vi brug noget mere realisme i klimadebatten, altså en større balance mellem ambitioner og realiteter. For vores politikere er det ofte vigtigere at sige det, der lyder godt, frem for at arbejde realistisk på at skabe resultater.

Danmark står for 0,1 % af verdens samlede drivhusgasudledninger, hvis vi skal vise vejen frem for andre lande i EU eller måske hele verden, så skal der findes enkelte løsninger andre lande kan spejle sig i.

Kigger man på landbrug, så skal det være løsninger, der ikke reducerer produktionen eller det økonomiske råderum for landmændene.

Hvis vi på verdensplan omlagde 15 % af agerjorden til natur, ville konsekvenserne være helt uoverskuelige; fødevarerpriserne ville stige uhæmmet, hvilket kunne føre til fattigdom og krig.

Et andet punkt er omkostningerne ved, at Danmark skal være foregangsland på klimaområdet. Grøn Trepert anslås at koste 62 mia. kr. Derudover vil der sandsynligvis komme et fald i husdyrbestanden, hvilket vil koste arbejdspladser i tyndt befolkede områder. Jeg tror ikke, der findes fem lande i verden, der ville have råd til noget sådant.

Naturligvis skal dansk landbrug blive mere klimaeffektivt, men det kræver, at vi får de rette incitament.

Det rigtige incitament

Det vigtigste for at få noget til at lykkes er, at vi er motiverede. Se bare på BOVAER. Her har vi et skoleeksempel på, hvad man skal gøre for at noget mislykkes. Først tvinger man stort set alle danske mælkeproducenter til at bruge et tvivlsomt produkt i 80 dage. Da der så viser sig store problemer på enkelte ejendomme, gør man ingenting. Det er op til den enkelte mælkeproducent at bryde loven og stoppe med brugen for at begrænse skaderne på malkekøerne. Bagefter spørger man gud hjælpe mig Aarhus Universitet, om de kan undersøge årsagerne til problemerne. Som om dette universitet nogensinde har frembragt noget, vi kan bruge til noget i dansk landbrug. Aarhus Universitet er en institution af ideologer forklædt som forskere.

Nej brugen skulle have været frivillig, og man skulle være blevet kompenseret med den reelle værdi af reduktionen. Dvs. at for hvert tons CO₂e vi som landmand reducerer med, ja så skal vi have 750 kr. Det er noget, der motiverer en moderne forretningsmand.

Denne model kan også bruges ved lavbundsprojekter; 1 hektar lavbundsjord udleder mellem 10 og 40 tons CO₂e årligt, det giver i gennemsnit 29t CO₂e årligt.

$29t\ CO_2e \times 750kr = 21,750kr/ha$ årligt

Men de penge beholder den danske stat selv, og nu ved I også, hvorfor de er så forhippet på at udtage lavbundsarealer.

Måske skulle vi selv lave lavbundsprojekter, vi har jo kompetente folk til det her på LHN.

Knudedyb

Det er lykkedes to af vores naboforeninger, Jysk Landboforening og Spiras, at så tvivl om beregningsmetoden for reduktion af kvælstof i Knudedyb.

Hvad det kommer til at betyde for de berørte landmænd, er endnu uklart. Jeg har

talt med den tidligere formand for Spiras, Henrik Jessen, om sagen. Han mener, at det bliver svært at overbevise politikerne om, at landbruget skal reducere mindre kvælstof end planlagt.

Folkets sundhed eller kunsten at fordreje sandheden

Vores alles miljøminister, Magnus Heunicke, er klar til at sænke grænseværdien for nitrat i drikkevandet i Danmark, efter en ekspertgruppe har anbefalet at sænke grænseværdien fra 50 milligram til 6 milligram per liter. Det vil ifølge en ekspertgruppe kunne forbygge mellem 50 og 70 tilfælde af tarmkræft om året i Danmark.

Jeg har selv lavet noget research. Her er, hvad jeg fandt ud af. Det, der skal til for at sænke risikoen for tarmkræft, er livsstilsændringer; dvs. spis fiberrig kost, begræns indtag af rødt og forarbejdet kød, hold en sund kropsvægt, vær fysisk aktiv, undgå rygning og begræns alkoholindtag til et minimum.

Det er 6 gode råd, som rent faktisk ville hjælpe mod alle dårligdomme. Foruden livsstilsændringer er det vigtigt at deltage i den forbyggende screening af tarmkræft som tilbydes alle mellem 50 og 74 år hvert andet år, og den er gratis.

Men Magnus Heunicke har selvfølgelig ret i det, han siger, der er dog en lille krølle ved forskningsresultaterne, og den ligger i, at man har taget mennesker med tarmkræft, og så har man kigget baglæns i personens liv. Dvs. man har beregnet, hvor meget nitrat hver deltager har fået gennem drikkevandet i deres hjem over flere årtier, ved at bruge målinger fra vandværker. Derudover indeholder undersøgelsen en stor mængde viden om deltagernes livsstil, som kan have betydning for udvikling af kræft.

Oversat til dansk betyder det, at man har spurgt en 70-årig overvægtigt mand med tarmkræft om, hvor meget vand, han har drukket de sidste 50 år, og hvor meget usund mad og alkohol, han har indtaget, ja I ved jo selv, hvad I ville svare.

For at underbygge min teori, kan jeg nævne en person i mit nabolag, der har røget og drukket hele livet. Han har aldrig dyrket nogen form for motion, og hans indtag af

vand er vel kommet af at drikke kaffe, og nu mener han, at hans helbred er blevet dårligt af, at han har fået vand fra en privat boring.

Men hvad har Magnus Heunickes sænkning af grænseværdier for nitrat i grundvand med landbrug at gøre, ja det mest åbenlyse er jo, at der i nogle partier er et ønske om grundvandsparker, og for at underbygge behovet for at lave disse, ja så planter man artikler spredt ud over alle medier, hvormed han stille og roligt hjernevasker den del af befolkningen, der ikke selv har en mening.

L&F prøver selvfølgelig også at påvirke forbrugerne til vores fordel, men i det tilfælde kalder man det "lobbyvirksomhed".

Ulven

Intet emne viser så tydeligt den store forskel imellem land og by, som debatten om ulvens indtog i Danmark. Nogle vil sige, at en god ulv er en død ulv, andre igen mener, at den har sin berettigelse her i Jylland, og vi bare kan hegne vores husdyr ind og blive indenfor.

Nogle personer hævder, at de danske ulve kunne være hybrider, altså krydsninger mellem hund og ulv, da nogle ulve f.eks. i Oksbøl, kommer meget tæt på mennesker. Dette afviser vores venner fra Aarhus Universitet dog. De har igennem dna-analyser fastslået, at ulvene i Danmark primært kommer fra Lausitz-området i Tyskland, og da tyskerne siger, at de ulve, der bor i området, er ulve, ja så er det naturligvis rigtige ulve, vi har i Danmark.

Men en tysk forsker med navnet Eva Nessenius offentliggjorde et videnskabeligt værk til en ulveekspertkongres i Tyskland. Heri påviser hun klart, at grundpopulationen i Lausitz er hybrider. Det betyder jo så, at alt der kommer fra Lausitz er hybrider, også de danske "ulve". Nessenius giver en detaljeret redegørelse for hver eneste af de første ulve i Lausitz. Nogle forskere mener, at stort set alle "ulve" i Europa kommer fra Lausitz, det gør så opgaven med at skyde alle hybrider ud meget nemt. For det er dem alle.

Faktisk anses hybrid-ulve som farligere end almindelige ulve, da de ikke har en naturlig frygt for mennesker, så held og lykke når I møder en.

LHN's kredsforeninger

Til sidst kan jeg meddele, at vores fire kredsforeninger – Vest, Tinglev, Aabenraa og Haderslev – i år kan fejre deres 160-års jubilæum.

Kredsforening Tinglev har spurgt mig, om de kunne holde deres sommerarrangement hos mig. Det gav mig ideen til, at alle kredsforeningerne måske kunne mødes hos mig på gården for at markere jubilæet.

Så kunne LHN jo sponsorere pølser og øl/sodavand.

Afsluttende vil jeg gerne takke vores medlemmer, kunder, forretnings- og foreningsforbindelser, vores medarbejdere og ikke mindst dagens gæster.

Mange tak for jeres opmærksomhed.